

Általános információk:

Kurzus neve:

TERVEZÉSMÓDSZERTAN 01.

Kód:

EPM069MNEM, PMRTENE030D

Szemeszter:

Építész MSc 3. sz. + Építőművész MA 3. sz.

Kurzus kreditértéke:

3 (korábban 2)

Órák száma (ea/gy/lab):

2/0/0

Számonkérés módja:

Vizsga

Előfeltételek:

-

Tantárgyfelelős:

Dr. MEDVEGY Gabriella, egyetemi tanár

Iroda: 7624 Hungary, Pécs, Boszorkány u. 2. Office N° B-127

E-mail: medvegygabriella@mik.pte.hu

Telefon: +36 72 211 968

Rövidleírás, kimenet:

A tantárgy a PTE építész képzéseinek mester szintű hallgatói számára biztosít magas szintű műhelybeszélgetéseket, vitahelyzeteket az építészeti tervezés módszereinek lehetséges formáiról, kimenetéről. Teoretikus szemléletet fejleszt, mely a későbbi tanulmányok, de a szakmagyakorlás során szintén elengedhetetlen kompetencia. Építészeti projektek felvonultatása, bemutatása zajlik, melyen keresztül lehetőség nyílik tematizálni a tervezési helyzetek megoldása során fellépő, és folyamatban hatást gyakorló aspektusokat, alkotóelemeket, vagy csak befolyásoló tényezőket – mint az építészeti konceptuális tervezés princípiumait. A kurzus során a (kortárs) diverzitást keressük épület, személyes attitűd és elméletek között.

A tantárgy fő fókusza, célja:

- Konceptuális design munkákon keresztül, illetve maga az alkotófolyamat eleminek feltárásával a hallgatók építészeti szemléletének alakítása
- A 'publicitás' jelentésének, szabályainak felfedezése, értelmezése
- Helyzetgyakorlatokon keresztül az építészeti tervezés konceptuális folyamatainak értelmezése, a lehetséges okok-okozatok feltárása, különös tekintettel a logikára, a generálódó konfliktushelyzetekre, elvi módszerekre, összefüggésekre. Vitakészség.
- Az építészeti design folyamatokban megjelenő mai, kortárs jelenségek beazonosítása, erős logikai kapcsolóssal az elméleti és a koncepcionális, de inkább gyakorlati irányokba, illetve vizsgálva a két utóbbi elvi közös halmazát is.

A kurzus teljesítésével a résztvevő hallgatók képesek lesznek:

1. Beazonosítani
  - o trendek és teóriák közötti eltérést az építészetben
  - o építészeti tervezési módszereket
  - o kommunikációs technikákat
  - o a kortárs épített környezet állapotjellemezőit
2. Értelmezni és kezelni egyéni kreatív képességeiket
3. Az adott épített környezet alakításában rejlő problémákat felismerni, elemezni
4. Szóbeli és írásbeli úton kifejezni magukat, mester szintű prezentációt készíteni.

Általános leírás, és főbb tartalmi elemek:

Akkurátus építészeti állásfoglaláshoz árnyalt ismeretek szükségesek az építészeti alkotófolyamatokra ható valamennyi lehetséges aspektus kapcsán. A Tervezőmódszertan 01. kurzus alatt a résztvevő hallgatók a felfedezik és tágabb kontextusba helyezik az építészeti tervezés különös lehetséges meghatározóit, mint pl. szociális / szociológiai?!, szolidáris, de településszövetből következő szempontokat, társadalmi, történeti, interkulturális elemeket is összefűz. A tantárgy célja felhívni a hallgatók figyelmét a design folyamatok tágabb princípiumaira történeti, kortárs vagy ezekhez köthető további módszertanok nézőpontjaiból is.

Ezek alapján a hallgatók egyre inkább képesek lesznek design objektumokat saját történeti, építészeti stb. kontextusában is értelmezni, illetve még tágabb helyzetben, urbanitásbéli, szociológiai stb. tartalmakkal együtt is valódi konklúziókat tudnak levonni.

A kurzus tartalmaz:

- rendszeres heti tantermi előadásokat
- folyamatos kommunikációt az oktató és a hallgatók között, közös, nyitott értékeléseket
- 4 hallgatói prezentációs alkalmat (hallgatóként csak egyen kell részt venni) a félév első felében kiválasztott témában, oktatói instrukciók szerint

Oktatási módszer:

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik, aktuális témák felvetésével, nem-konvencionális építészeti helyzetek felvillantásával. A hallgatóság in situ részvétele, visszajelzése alapvetés.

Módszer:

1. Beszélgetéseken és direkt oktatói előadásokon keresztül kommunikáció építészetelméleti témában
2. Helyszíni, vizuális prezentáció a komplexitásért
3. Építészettörténeti, kortárs építészeti helyztfeltárások, esettanulmányok
4. Alkalmazkodókészség és helyzetfelismerés fejlesztése közös elemzések útján
5. Kommunikációs készségek fejlesztése írott és szóbeli formában is

Félév Programja:

(aláhúzva a levelező státuszú hallgatók oktatási heteit):

02. hét (2018 09 13): Tájékoztató, feladatkiadás

Green Urbanity – Zöld urbanizáció. Zöld a városban, város a zöldben.

03. hét (2018 09 13)

Az órai intervallumban 'Belsőépítészet' kurzushoz tartozó témában Dr. Borsos Ágnes tantárgyi felkészítést kért a hallgatók számára

04. hét (2018 09 27)

05. hét (2018 10 04): A lakás, lakhatás fogalmáról

A lakás, az otthon fogalma, kialakulása történeti áttekintés, az építészet tudatos szárnypróbálgatásai. Naiv építészet, népek építésze, a tapasztalati úton fejlődő lakóház. Pszichikai, fizikai, társadalmi jellemzők, hatások

06. hét (2018 10 11): Vendégelőadó

'Green Urbanity' – Zöld urbanizáció, különös tekintettel a városi szövetből következő fizikai aspektusokra, illetve az emberi jelenlétre.

07. hét (2018 10 18): Korai telepszerű városfejlesztések

A CIAM kongresszusai,
A két világháború közötti építészeti mozgalmak.
Telepszerű lakásépítés a 60-as években Magyarországon.
Óbudai kísérlet.

08. hét (2018 10 25): AgriTecture, és a következő szint,

Vonalas városi fejlesztésekről. AgriTecture. High Line NY, River Turia
A megváltozott lakókörnyezet és társadalmi hatásai.
Urban innovation és elemei.
A 'Wow Factor'. A Bilbao Effekt.

09. hét (2018 11 01): Őszi szünet

10. hét (2018 11 08): Fogyasztás és generációk

A főzés terének evolúciója
Fogyasztás és generációk. Lakhatási kérdések.

11. hét (2018 11 15): Hallgatói kiselőadások 01.

12. hét (2018 11 22): Hallgatói kiselőadások 02.

13. hét (2018 11 29): nincs óra

14. hét (2018 12 06): Hallgatói kiselőadások 03.

Általános követelmények:

Az előadásokon való jelenlét és az ottani közös munka a félév végi érdemjegyre max. 10%-ban befolyásoló lehet. A foglalkozásokról való távolmaradás a félév max. 30%-ig tolerálható, ennél több igazolatlan hiányzás a tantárgy ismételt felvételét hozhatja. A tanórák kezdetétől számított 20 percnél későbbi megjelenés 'nem jelent meg' regisztrációt jelent az adott alkalomra.

A félév során és félévzáráshoz szükséges munka rögzített határidőhöz kötött. Értékelő javítás az adott félévben egyszer, igazolt távolmaradás esetén pótlás egyszeri alkalommal biztosított.

Késedelmesen (igazolt ok nélkül) leadott vagy bemutatott projektek legmagasabb értéke a félévzárásakor maximum 'elégséges' (2) minősítést jelenthet.

A tantárgy teljesítésének különös követelményei:

Választható témák, melyet először a szorgalmi időszakban verbálisan, majd a vizsgaidőszakban írott módon is ki kell bontani:

- Európai és amerikai léptékek összehasonlító elemzése. *Hol az eredete a méretnek?*
- A lakás mint a közösséggel való viszony lenyomata. *Funkció és reprezentáció.* Villaépítészet, modernista társasházak különös tekintettel pécsi példákkal; szabadság úti építkezések, mecseki modern villák, belvárosi társasházak.
- A lakás tartalmi változásai a jövőben - korai utópiák, mai elméletek lakókapszulák, "parazitaházak", úrkorszak. *A város alulnézetből. A város felülnézetből.*
- Szociális és ipari lakásépítés a 19.-20. században különös figyelemmel pécsi példákkal; szükséglakások, koloniális építkezések stb. mai szociális lakásépítés példái, sajátos esetek, szegregáció.
- Katasztrófák után. Mobillakás, szükséglakás és építészete.
- Humanitárius építészeti megoldások és példák a lakóházépítészetben. Esettanulmányok.
- Az intelligens ház. Társadalmi utópiák, elméletek a témában. *Jövőkép?*
- Vizuális kommunikáció a lakóházban. *Prezentáció vagy reprezentáció?*

A kidolgozásra választható témák egyéni ötletek és az előadáson elhangzottak továbbdolgozása mellett fejlődhetnek – a fent felsoroltak bővíthetők, pontosíthatók, esetenként inspirációként, témafelütként szolgálnak.

Az egyéni témák kibontásának két szintje:

1. Szóbeli prezentáció 'KISELŐADÁS'

Személyenként, a témát ki kell választani és elfogadtatni a tantárgyat vezető oktatóval a 6. oktatási hétig. A 'Kiselőadást' a tematikában rögzített alkalommal kell bemutatni a szorgalmi időszakban a kurzus hallgatóinak jelenlétében.

Általános szabály: Google és más keresőszoftverek a felvetett probléma megoldására nem használható, a kurzus célja az egyéni vitakészség és véleményalkotás fejlesztése!

2. Írásbeli beadandó munka 'ESSZÉ' készítése

Az esszé minimum 5.000 karaktert tartalmazzon, és az esszéírás hivatalos szabályai szerint készüljön (szabályszerűen tagolt, témafelvezetéssel, témakibontással, konklúzióval, hivatkozásjegyzékkel, képjegyzékkel, irodalomjegyzékkel, stb.), álló A4-es formátumra szerkesztve. Az értékelésben szerepet játszik a vizuális megjelenés is. A benyújtás digitálisan történik, a vizsgaidőszak 2. hetének végéig, a medvegygabriella@mik.pte.hu e-mail címre megküldve.

A szóbeli prezentáció a vizsgaidőszak első hetében ismételtető, pótolható, ha szükséges. Késedelmes bemutatás szintén a fenti időpontban, egyeztetett keretek között.

Az írásbeli beadandó munka értékelése az érdemjegy NEPTUN rendszerben való megjelenésével válik láthatóvá, értékelő javítás, korrekció a jegy közzététele utáni egy héten lehetséges.

Értékelés, az érdemjegy kialakításának paraméterei:

Az érdemjegy a következő elemekből alakul ki:

1. Szóbeli prezentáció 'KISELŐADÁS', a félév során szerzhető pontok 30%-át jelenti
Értékelés általános jellemzői:
  - Prezentáció volumene (1-10)
  - Tiszta verbális és vizuális kommunikáció (1-10)
  - A rendelkezésre álló időkeret betartása (1-10)
2. Írásbeli beadandó munka 'ESSZÉ'
Értékelés általános jellemzői:
  - Az esszéírás szabályainak való megfelelés (1-10)
  - Az építészeti szempontból keletkező érték, egyéni konzekvenciák, konklúziók, manifesztálódott értékek. Vizuális benyomás, kommunikáció minősége, az írott tartalom és megjelenés koherenciája (1-50)
3. Órai jelenlét, aktivitás, értékelő folyamatos munka (1-10)

Alkalmazott pontrendszer:

Érdemjegy:	5	4	3	2	1
Szerzett értékek:	89%-100%	77%-88%	66%-76%	55%-65%	0-54%

A félév során ajánlott irodalom jegyzéke:

- CLARK, H. Roger, PAUSE Michael - Precedents in Architecture – Analytic Diagrams, Formative Ideas, and Partis – ISBN 978-0-470-94674-9, Wiley, USA, (2012)
- BRANCZIK Márta, KELLER Márkus – Korszerű lakás 1960 – az óbudai kísérlet, ISBN 978-963-9340-90-9, TERC (2011)
- JANSON, Alban, TIGGES, Florian - Fundamental Concepts of Architecture – The Vocabulary of Spatial Situations – ISBN 978-3-0346-0892-3, Birkhauser, Basel (2014)
- McCOY Esther - Case Study Houses 1945-1962, ISBN 0-912158-71-9, Honessey + Ingalls, USA, (1962)
- ROSENKRANZ, Karen – City Quitters, Creative Pursing Post-Urban Life – ISBN 978-94-92311-31-8, FRAME Publishers, Amsterdam (2018)

Medvegy Gabriella DLA
tantárgyfelelős, egyetemi tanár
2018. 09. 08.